

O CONTRIBUȚIE ESENȚIALĂ LA DEZVOLTAREA ȘTIINȚEI POMICOLE DOCTORUL HABILITAT ÎN ȘTIINȚE AGRICOLE ILIE DONICA LA 60 DE ANI

Născut la 1 august 1958 în satul Mateuți, Rezina.

Specialist în horticultură.

Doctor habilitat în științe agricole (1995), profesor cercetător (2003). Membru de Onoare al Academiei de Științe Agricole și Silvici din România (2004).

Pomicultura modernă din Republica Moldova, prin tot ce are mai performant, în mare măsură îi datorează profesorului, doctorului habilitat în științe agricole Ilie Donica, care pe merite face parte din galeria celor mai valoroase personalități din domeniul respectiv. Peste 35 de ani de eforturi științifice încununează activitatea sa excepțională. Cariera profesională a acestui savant e dinamică și plină de realizări recunoscute în lumea științei horticole, impunându-se printr-o hărnicie deosebită, printr-o muncă fără preget de cercetare, elaborare și aplicare în practică a unor opțiuni științifice de o înaltă valoare pentru țara noastră.

S-a născut la 1 august 1958 în satul Mateuți, Rezina. De mic copil s-a pătruns de admirație pentru frumusețea gliei strămoșești, s-a arătat deschis să însușească experiența seculară a plugarului, iar dragostea de muncă, respectul pentru tot ce este frumos și înălțător l-au ajutat să facă alegerea decisivă – să continue studiile, după absolvirea Școlii medii din satul natal, la Institutul Agricol din Chișinău, Facultatea de Horticultură (1976–1981). După absolvirea facultății și-a început cariera profesională în cadrul fostului Institut de Cercetări pentru Pomicultură, actualmente Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare. A rămas fidel profesiei și instituției științifice până astăzi, activând de-a lungul anilor în calitate de cercetător științific inferior (1981–1987), cercetător științific superior (1987–1992), cercetător științific coordonator (1992–1996) și cercetător științific principal (1996–1998).

Profesorul Ilie Donica și-a afirmat aptitudinile manageriale în activitatea sa în calitate de șef de Secție

pepinierit și tehnologii moderne pomicole în perioada anilor (1998–2000), prim-vice-director general (2000–2003), director științific (2003–2008), iar din 2010 până în prezent deține funcțiile de vice-director general al Institutului și concomitent de președinte al Asociației Producătorilor de Fructe din Republica Moldova, contribuind astfel la menținerea unor relații prodigioase și durabile dintre savanții pomicultori și agenții economice.

Prof. Ilie Donica deține gradul științific de doctor habilitat în științe agricole, specialitatea 06.01.07-pomicultura, în urma susținerii cu succes a tezei de doctorat în anul 1995. În 2003, pentru activitatea științifică fructuoasă și pregătirea cadrelor științifice, i s-a conferit titlul științific de profesor cercetător, iar în anul 2004 a fost ales Membru de Onoare (academician) al Academiei de Științe Agricole și Silvici din România.

Pe parcursul activității sale a elaborat bazele fiziologice, agrochimice și tehnologice ale culturii intensive a vișinului în Republica Moldova, o nouă tehnologie intensivă de cultivare a vișinului pe baza mecanizării complexe, care a fost înalt apreciată în anul 2001, prin decernarea Premiului de Stat în domeniul științei, tehnicii și producției. A elaborat procedee tehnologice, recomandări, tehnologii de producere a fructelor în diferite sisteme de cultură (extensive, intensive, superintensive). Prin concursul său au fost elaborate metode noi de înființare și exploatare a plantațiilor pomicole intensive cu ciclu scurt de exploatare. O contribuție aparte și importantă constituie determinarea structurii optime a plantațiilor pomicole și definitivă-

rea concepției și programului de dezvoltare a pomiculturii ca ramură a economiei naționale.

A efectuat experiențe polifactoriale de lungă durată în plantații pomicole intensive și superintensive, împreună cu discipolii și colaboratorii Institutului, a studiat evoluția și bilanțul activității fotosintetice, nutriția minerală, regimul de apă, energetic și alți factori de formare a producției vegetale, eficiența economică și energetică, atenuarea impactului ecologic. În funcțiile deținute pe parcursul anilor a participat activ la elaborarea și realizarea programelor de cercetare orientate spre argumentarea teoretică și aplicativă a sistemelor noi de cultură intensivă și superintensivă a speciilor pomicole cu potențial de productivitate și indici economici de 1,3-1,5 ori superiori față de cele similare anterioare. Prioritățile cercetărilor au constat în utilizarea asociațiilor soi-portaltoi de performanță, sporirea valorificării spațiului fotosintetic și al celui din sol de la 40-50% până la 75-80%, prin modernizarea arhitectonicii plantației, elaborarea și aplicarea tehnologiilor avansate economisitoare de investiții, resurse energetice și materiale costisitoare, obținerea bioproducției competitive de fructe.

Este participant activ la elaborarea, expertizarea și implementarea proiectelor de înființare și exploatare a plantațiilor pomicole, la seminarele teoretice și practice raionale și republicane dedicate implementării tehnologiilor avansate în pomicultură. Este autor a peste 200 de publicații științifice și didactice, inclusiv a 9 monografii, 4 manuale și 6 brevete de invenție. Ultima monografie, care a ieșit recent de sub tipar, *Cercetări și realizări în pomicultură*, profesorul Ilie Donica a dedicat-o Centenarului Marii Uniri.

Prof. Ilie Donica și-a adus contribuția la pregătirea și perfecționarea multor specialiști din domeniul pomiculturii, iar prin asistență metodică-științifică a contribuit la pregătirea a 5 doctori în agricultură, creând o școală științifică în domeniul pomiculturii pe care continuă să o dezvolte în calitate de conducător și consultant științific.

Pentru activitatea prodigioasă în domeniul pomiculturii, implementarea realizărilor științei în producție și contribuția la pregătirea specialiștilor de înaltă calificare prof. I. Donica a fost apreciat la înalta-i valoare pe plan național și internațional, oferindu-i-se distincții și mențiuni: Laureat al Premiului pentru Tineret al R. Moldova în domeniul științei și tehnicii (1988); medalia de argint a Expoziției Realizărilor Economiei Naționale a Ex-URSS (1988); Ordinul „Gloria Muncii” (2000); Laureat al Premiului de Stat în domeniul științei, tehnicii și producției (2001); Laureat al Premiului Academiei de Științe a Moldovei (2004); Premiul „Savantul anului” (2006); Diploma de Gradul Întâi a Guvernului Republicii Moldova (2008); Diploma de Onoare a Parlamentului Republicii Moldova (2008); Medalia Academiei de Științe a Moldovei „Dimitrie Cantemir” (2008); Diploma de Excelență a Academiei de Științe Agricole și Silvicultură din România (2008); Medalia de Aur a Expoziției Internaționale Specializate INFOINVENT (2011); Diploma de Recunoștință a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare al Republicii Moldova (2013); distincția „Meritul agricol – Gheorghe Ionescu-Șișești” a Academiei de Științe Agricole și Silvicultură din România (2013).

Pentru multiplele succese obținute în muncă, contribuție substanțială la dezvoltarea ramurii pomiculturii, elaborarea tehnologiilor moderne de cultivare a fructelor și în legătură cu marcarea frumoasei aniversări de 60 ani din ziua nașterii și peste 35 ani de activitate profesională, Guvernul Republicii Moldova și Parlamentul Republicii Moldova i-au decernat profesorului Ilie Donica Diplome de Gradul Întâi. Cu același prilej a fost decorat cu o Diplomă a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Colegii de la Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare îi urează sănătate, fericire, bunăstare și succese în activitate.

La mulți ani, domnule Profesor!

Dr. hab., prof. Constantin DADU
Dr. hab., prof. Mihail RAPCEA